

STANOVISKO VLÁDY

**k návrhu poslanců Lucie Šafránkové a dalších
na vydání zákona o některých úpravách v oblasti pojistného na sociální zabezpečení
a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a důchodového pojištění v souvislosti
s mimořádnými opatřeními při epidemii Covid 19 v roce 2021 (sněmovní tisk č. 1233)**

Vláda na své schůzi dne 28. června 2021 projednala a posoudila návrh zákona o některých úpravách v oblasti pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a důchodového pojištění v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii Covid 19 v roce 2021 a zaujala k tomuto návrhu zákona **nesouhlasné stanovisko**, a to zejména z následujících důvodů:

1. Vláda si je vědoma nezbytnosti přijímání kroků směřujících ke zmírnění negativních dopadů omezujících opatření přijatých k zabránění šíření epidemie onemocnění COVID-19 na výkon podnikání nejenom osob samostatně výdělečně činných, ale i dalších podnikatelů. V souvislosti s tím vláda připomíná, že k řešení důsledků koronavirové krize již prosadila a i v současné době masivního rozvolňování omezujících opatření v podnikání nadále prosazuje řadu cílených programů a opatření směřujících ke zmírnění negativních důsledků souvisejících s pandemií COVID-19 na podnikatele.
2. V první řadě je v této souvislosti potřeba zmínit přijetí zákona č. 95/2021 Sb., o kompenzačním bonusu pro rok 2021, kterým na základě návrhu vlády došlo k navýšení kompenzačního bonusu z původní částky 500 Kč na částku 1 000 Kč za kalendářní den bonusového období. Opakovaným prodlužováním bonusových období pak vláda svými nařízeními zajistila vyplácení této podpory podnikatelům i v měsících dubnu a květnu 2021. Stanovená výše kompenzačního bonusu odpovídá zhruba výši minimální mzdy a jeho účelem bylo i zajištění příspěvku na úhradu fixních nákladů, včetně nákladů týkajících se povinných plateb do veřejných rozpočtů. V současné době příznivé epidemické situace, kdy dochází k rušení většiny restriktivních opatření v podnikatelské činnosti a k její obnově, neshledává vláda navržené opatření žádoucím, a to nejen z důvodu značného nežádoucího dopadu na státní rozpočet, ale i z dalších důvodů dále uvedených.

3. Vláda upozorňuje na to, že navržené řešení je diskriminační vůči osobám samostatně výdělečně činným, které podmínky kompenzačního bonusu nesplňují, ale rovněž i vůči zaměstnancům, a to vzhledem ke zvýhodnění těch, kterým by bylo placení pojistného na důchodové pojištění za 2. polovinu roku 2021 podle návrhu prominuto, ale tato doba, jakož i fiktivní příjem v ní dosažený, by jim byly při stanovení výše důchodu zohledněny.
4. Jako neodůvodněné shledává vláda nastavení působnosti návrhu zákona na celé druhé pololetí roku 2021 bez ohledu na to, jaká bude v tomto období epidemiologická situace.
5. Poslanecký návrh nesprávně hodnotí vztah k právu Evropské unie, pokud jej kvalifikuje jako s tímto právem konformní. Zcela se opomíjí zhodnocení vztahu návrhu k požadavkům práva EU v oblasti veřejných podpor a s tím související nutnou notifikaci Evropské komisi.
6. Vláda upozorňuje, že návrh zákona vykazuje řadu právních, legislativních i legislativně technických vad, pro které by byl v praxi velice těžko aplikovatelný. Jedná se především o tyto nedostatky:
 - návrh nevymezuje jednoznačně podmínky, které musí být splněny, aby osoby samostatně výdělečně činné měly na prominutí pojistného nárok; návrh zákona vůbec neřeší, zda je pro prominutí placení pojistného třeba, aby v daném kalendářním měsíci měla osoba samostatně výdělečně činná nárok na kompenzační bonus po celý měsíc, nebo stačí aspoň za jeden den v kalendářním měsíci, když kompenzační bonus se poskytuje za kalendářní dny a pojistné tyto osoby platí za kalendářní měsíc,
 - zcela absentuje úprava způsobu informování okresních správ sociálního zabezpečení o skutečnosti, že osoba samostatně výdělečně činná splnila podmínky pro poskytnutí kompenzačního bonusu, jakož i úprava doložení splnění těchto podmínek; k tomu vláda podotýká, že ani finanční úřady nebudou moci takovou informaci poskytnout, neboť od června 2021 již kompenzační bonus vyplácen není a pokud epidemická situace bude nadále příznivá, vláda s obnovením výplat kompenzačního bonusu nepočítá.
7. V neposlední řadě vláda upozorňuje na nežádoucí významný dopad navrženého opatření do příjmů státního rozpočtu ve formě výpadku příjmů z pojistného na sociální zabezpečení v roce 2021, přičemž s takovým výpadkem není ve státním rozpočtu počítáno. K tomu je třeba dále připomenout, že návrh zákona neřeší otázku značné administrativní obtížnosti navrženého opatření ani vysoké personální a finanční nároky spojené s jeho realizací, které by bylo třeba pokrýt dalšími neplánovanými výdaji za státního rozpočtu.